

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

ul. Kazimierza Jagiellończyka 8 B

66-400 Gorzów Wlkp.

tel. 06 61 50 50 50 fax 06 61 50 46 52

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

HP.1611.1.2019 (1)

Znak sprawy:

Gorzów Wlkp., dnia 26 czerwca 2019r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZIELONEJ GÓRZE**

1. Data rozpoczęcia kontroli: 28 lutego 2019r.

Data zakończenia kontroli: 21 marca 2019r.

2. Kontrolowane komórki organizacyjne PSSE: Sekcja Higieny Pracy

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr KD-222.7.2.2019 z dnia 19.02.2019r.:

- Robert Michna – Kierownik Oddziału Higieny Pracy,
- Sylwia Rosiak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Kinga Przysiecka – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Ewa Matusiak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy,
- Renata Gralak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy.

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Zielonej Górze:

-
-
-
-
-

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą):

- ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli,
- ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad zakładami pracy w latach 2017-2018,
- ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad chemikaliami w latach 2017-2018,
- ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2017-2018,
- ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad środkami zastępczymi w latach 2017-2018.

5. Wyniki kontroli: pion nadzorowy*/~~pion ekonomiczno-administracyjny~~*/~~pion laboratoryjny~~*/

- w obszarze higieny pracy

Bieżący nadzór sanitarny w Sekcji Higieny Pracy sprawuje w PSSE w Zielonej Górze 5 pracowników.

Imię i nazwisko	Ogólny staż pracy	Staż pracy w PIS	Wykształcenie	Dodatkowe kwalifikacje

Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

W dniu 28.02.2019r. pracownik WSSE w Gorzowie Wlkp. uczestniczył w czynnościach kontrolnych wykonywanych przez upoważnionych pracowników Sekcji Higieny Pracy PSSE w Zielonej Górze

Kontrola została przeprowadzona po raz pierwszy, gdyż zakład rozpoczął działalność we wrześniu 2017r.

Kontrola została poprzedzona zawiadomieniem pracodawcy o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 25.01.2019r., skutecznie dostarczone dnia 30.01.2019r.), w którym wskazano zakres kontroli zgodny z upoważnieniem i protokołem kontroli.

Upoważnienia pracowników do przeprowadzenia kontroli nr 492/19 oraz 493/19 wydane zostało na podstawie art. 35 i art. 49 ustawy z 6 marca 2018r. Prawo Przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 646 z późn. zm.).

Przystępując do wykonywania czynności kontrolnych pracownicy PSSE okazali legitymacje służbowe oraz dokonali wpisu do książki kontroli. Przed dokonaniem wpisu pracownik sprawdził w książce kontroli czy jednocześnie nie są prowadzone kontrole przez inne inspekcje, w wyniku czego stwierdził, iż w dniach 01 i 22 lutego 2019r. przeprowadzona została kontrola przez Państwową Inspekcję Pracy, w związku z czym poprosił o przedstawienie dokumentacji pokontrolnej w celu sprawdzenia zakresu kontroli i wydanych nakazów.

Kontrolujący poinformowali osobę upoważnioną do reprezentowania pracodawcy podczas kontroli o celu i zakresie przeprowadzanej kontroli, następnie w obecności upoważnionego przedstawiciela zakładu przeprowadzili kontrolę.

Pierwszym etapem kontroli była wizytacja pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych pod kątem oceny stanu sanitarno-higienicznego i technicznego, użytkowanych urządzeń, środków ochrony zbiorowej (wentylacji) środków ochrony indywidualnej, stanowiskowych instrukcji bhp, dostępnych kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

Następnie dokonano analizy i oceny dokumentacji tj. przeprowadzonych pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, kart badań i pomiarów, rejestrów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, orzeczeń lekarskich, zaświadczeń o ukończonych szkoleniach z zakresu BHP, zawartych umów np. umowy na wykonywanie badań lekarskich, spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin, kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin, instrukcji BHP, dokumentacji dotyczącej przydziału odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej.

Protokół z kontroli nr NS-HP.27/2019 z dnia 6.03.2019r. został sporządzony w siedzibie PSSE w Zielonej Górze oraz podpisany przez przedstawiciela zakładu bez wniesienia uwag w dniu 8.03.2019r. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydano doraźnych zaleceń.

W celu udokumentowania szczegółowych zagadnień ocenianych podczas kontroli pracownicy PSSE wypełnili formularze nr F/HP/01, F/HP/02, F/HP/08, F/HP/09 - druki stosowane do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej w wersji papierowej.

Dokonano analizy przedstawionych sprawozdań z pomiarów hałasu oraz stężenia pyłów, których kopie załączono do protokołu kontroli.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad zakładami pracy.

Zestawienie statystyczne nadzorowanych obiektów w latach 2017-2019

Ryzyko	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli	% liczby obiektów zaplanowanych do kontroli w stosunku do liczby obiektów nadzorowanych	Liczba obiektów skontrolowanych	% liczby obiektów skontrolowanych w stosunku do liczby obiektów zaplanowanych do kontroli
Rok 2017					
Wysokie	19	19	100%	19	100%
Średnie	92	54	59%	52	96%
Niskie	284	87	31%	81	93%
Razem	395	160	41%	152	95%
Rok 2018					
Wysokie	16	16	100%	16	100%
Średnie	238	119	50%	112	94%
Niskie	141	63	45%	60	95%
Razem	395	198	50%	188	95%
Rok 2019 (stan na 21.03.)					
Wysokie	18	18	100%	5	28%
Średnie	190	98	52%	21	21%
Niskie	192	62	32%	7	11%
Razem	400	178	45%	33	19%

Przyczyną niewykonania kontroli planowanych w 2017 i 2018r. była likwidacja zakładów pracy.

Działalność kontrolna w latach 2017-2019

Rodzaj kontroli	Liczba wykonanych kontroli		
	w 2017r.	w 2018r.	w 2019r. (stan na 21.03.)
planowane	152	188	33
sprawdzające	63	39	6
interwencyjne	15	2	1
pozostałe (tematyczne, na wnioski itd.)	69	22	3
Razem	299	251	43

Postępowania administracyjno-egzekucyjne w latach 2017-2019

Liczba	2017r.	2018r.	2019r. (stan na 21.03.)
decyzji merytorycznych, w tym:	97	72	13
- nakładających obowiązki	78	54	6
- zmieniających termin	18	16	7
- umarzających	1	2	-
decyzji płatniczych	88	53	9
upomnień	7	5	1
tytułów wykonawczych	1	2	-
postanowień o nałożeniu grzywny	5	2	-
kwota nałożonych grzywien	20 200 zł	10 000 zł	-
inne postanowienia (m.in. sprostowanie oczywistej omyłki)	2	1	-

W 2017r. zaplanowano i wykonano nadzorowe badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w trzech zakładach pracy. W 2018r. zaplanowano i wykonano nadzorowe badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w jednym zakładzie pracy. W 2019r. zaplanowano nadzorowe badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w dwóch zakładach pracy (termin –

II kwartał). Nie realizowano pozaplanowych nadzorowych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W Sekcji Higieny Pracy prowadzone są na bieżąco i w sposób prawidłowy uzupełniane rejestry związane z prowadzonymi działaniami kontrolno-represyjnymi m.in. rejestr protokołów kontroli, rejestr postępowania administracyjnego i egzekucyjnego oraz rejestr decyzji opłatowych.

Protokoły kontroli są z reguły sporządzane w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, co potwierdzają analizowane akta spraw.

Podczas kontroli przeanalizowano akta wybranych zakładów pracy.

(obiekt o ryzyku średnim).

Zakład zajmuje się Firmę zawiadomiono o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie „*higieniczno-sanitarnych warunków pracy*”. Pracownicy posiadali imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Kontrola zakładu odbyła się w dniach 27-31.07.2017r. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości, podając naruszone przepisy prawne:

- brak aktualnych kart charakterystyki stosowanych w zakładzie niebezpiecznych substancji i ich mieszanin oraz nieudostępnienie ich pracownikom,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W protokole kontroli, sporządzonym w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, ujęto czas kontroli, w którym stwierdzono nieprawidłowości oraz dołączono do niego wypełnione druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/01 i F/HP/02, o czym poinformowano w protokole. Brak w protokole (lub w załączonych dokumentach) szczegółowych informacji m.in. o stosowanych środkach ochrony indywidualnej i ich prawidłowym doborze, narażeniu na czynniki szkodliwe oraz zagrożeniach powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników zakładu. Na podstawie wyników kontroli wysłano, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego zapewniając stronie czynny udział w postępowaniu i możliwość wypowiedzenia się zgodnie z art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Następnie PPIS w Zielonej Górze wydał w dniu 23.08.2017r. decyzję zobowiązującą do wykonania w terminie do 31.12.2017r. następujących obowiązków:

- wykonać badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy w zakładzie,
- zapewnić aktualne karty charakterystyki stosowanych w zakładzie niebezpiecznych substancji i ich mieszanin – komponent A i B.

Następnie przeprowadzono postępowanie w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne oraz opracowano kalkulację kosztów. W dniu 25.09.2017r. PPIS w Zielonej Górze wydał decyzję w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne.

W związku z zawiadomieniem zakładu (pismem z dnia 20.03.2018r.) o zamiarze przeprowadzenia kontroli sprawdzającej wykonanie ww. obowiązków właściciel zakładu poinformował (pismem z dnia 26.03.2018r.), że nie zatrudnia pracowników. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca w dniu 5.04.2018r. potwierdziła ten fakt, w związku z czym PPIS w Zielonej Górze wydał w dniu 20.04.2018r. decyzję umarzającą w całości postępowanie administracyjne dotyczące wykonania ww. obowiązków. Protokół kontroli sprawdzającej sporządzono w siedzibie firmy.

Sporządzono metrykę sprawy oraz spis dokumentów w sprawie.

(obiekt o ryzyku wysokim).

Firma zapewnia usługi Po uprzednim pisemnym zawiadomieniu o zamiarze przeprowadzenia kontroli upoważnieni pracownicy PSSE w Zielonej Górze przeprowadzili w dniach 13-24.08.2018r. kontrolę w zakresie „*oceny przestrzegania przepisów określających wymagania*

higieniczne pracy". W zakładzie zatrudnionych jest 4 pracowników na stanowisku spawacza w narażeniu na hałas (0,84 i 0,87 NDN), pyły (0,23 NDS), tlenki żelaza (0,06 NDS), mangan (frakcja wdychalna – 0,47 NDS, frakcja respirabilna – 1,59 NDS), miedź (0,04 NDS), tlenek azotu (0,06 NDS) i ditlenek azotu (0,12 NDS). W czasie kontroli stwierdzono m.in. przekroczenie stężenia manganu i jego związków – frakcji respirabilnej, podając naruszone przepisy prawne.

Z przeprowadzonej kontroli sporządzono protokół w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, w którym ujęto czas stwierdzenia nieprawidłowości. Do protokołu dołączono wewnętrzne formularze PIS F/HP/01 i F/HP/02, o czym poinformowano w protokole. Brak w protokole (lub w załączonych dokumentach) szczegółowych informacji m.in. o stosowanych środkach ochrony indywidualnej i ich prawidłowym doborze, narażeniu na czynniki szkodliwe oraz zagrożeniach powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników zakładu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami PPIS w Zielonej Górze zawiadomił pismem z dnia 5.09.2018r. zakład i jego oddział o wszczęciu postępowania administracyjnego w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości (data odbioru zawiadomienia 10-11.09.2018r.) i wydał w dniu 30.10.2018r. decyzję zobowiązującą do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy na stanowisku pracy spawacza poprzez obniżenie stężenia manganu frakcji respirabilnej do granic zgodnych z normą w terminie do dnia 31.03.2019r.

Ponadto przeprowadzono postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne zakończone wydaniem w dniu 29.11.2018r. decyzji w tym zakresie.

Sporządzono metrykę sprawy oraz spis dokumentów w sprawie.

(obiekt o ryzyku średnim).

Przedsiębiorstwo prowadzi działalność w zakresie Pracownicy narażeni są m.in. na szkodliwe czynniki biologiczne i czynniki chemiczne. Podczas kontroli przeprowadzonej przez upoważnionych pracowników PSSE w Zielonej Górze w dniu 14.09.2018r. w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków środowiska pracy stwierdzono nieprawidłowości, podając naruszone przepisy prawne:

- brak badań i pomiarów natężenia hałasu i mikroklimatu zimnego,
- brak rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w pełnym zakresie ich występowania oraz kart badań i pomiarów,
- brak odpowiedniej wysokości w pomieszczeniu stałej pracy (pomimo występowania czynników szkodliwych),
- brak natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz natrysku (prysznic) do przemywania oczu w miejscu rozlewania substancji i mieszanin chemicznych zaklasyfikowanych jako żrące działające na skórę i żrące działające na oczy.

Z przeprowadzonej kontroli sporządzono w siedzibie PSSE w Zielonej Górze protokół, w którym ujęto czas kontroli obszaru, w którym stwierdzono nieprawidłowości oraz dołączono do niego wypełnione druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/02 i F/HP/09, o czym poinformowano w protokole kontroli. Brak w protokole (lub w załączonych dokumentach) szczegółowych informacji m.in. o stosowanych środkach ochrony indywidualnej i ich prawidłowym doborze, narażeniu na czynniki szkodliwe oraz zagrożeniach powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników zakładu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przeprowadzono postępowanie administracyjne w tym zakresie i wydano w dniu 16.10.2018r. decyzję zobowiązującą zakład do wykonania w terminie do 31.01.2019r. poniższych obowiązków:

- wykonać badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy a następnie umieścić wyniki badań i pomiarów na danym stanowisku pracy lub w wyznaczonym miejscu oraz poinformować o nich pracowników,
- zaprowadzić i prowadzić na bieżąco rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- zapewnić odpowiednią wysokość pomieszczeń stałej pracy bądź uzyskać zgodę LPWIS w Gorzowie Wlkp. na odstępstwo od wymogów przepisu,
- zapewnić natrysk ratunkowy (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnie natrysk (prysznic) do przemywania oczu w miejscu rozlewania substancji i mieszanin chemicznych zaklasyfikowanych jako żrące działające na skórę i żrące działające na oczy.

W decyzji nie ujęto wskazanej w protokole nieprawidłowości dotyczącej braku kart badań i pomiarów.

Ponadto przeprowadzono postępowanie administracyjne w przedmiocie ustalenia odpłatności za czynności kontrolne wydając w dniu 27.11.2018r. decyzję w tym zakresie.

W dniu 7.02.2019r., po uprzednim zawiadomieniu, przeprowadzono kontrolę potwierdzającą wykonanie ww. obowiązków. Protokół sporządzono w zakładzie pracy.

Sporządzono metrykę sprawy oraz spis dokumentów w sprawie.

(obiekt o ryzyku niskim).

Zakresem działalności

Po uprzednim zawiadomieniu

przeprowadzono w dniach 13-22.11.2018r. kontrolę w zakresie „przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne pracy”, podczas której stwierdzono brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy (podając naruszone przepisy prawne).

W protokole kontroli, sporządzonym w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, ujęto czas stwierdzenia nieprawidłowości oraz dołączono do niego wypełniony druk wewnętrzny Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/02, o czym poinformowano w protokole. Brak w protokole (lub w załączonych dokumentach) szczegółowych informacji m.in. o stosowanych środkach ochrony indywidualnej i ich prawidłowym doborze, narażeniu na czynniki szkodliwe oraz zagrożeniach powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników zakładu.

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzono postępowanie administracyjne w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, wydając w dniu 27.12.2018r. decyzję zobowiązującą zakład do wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy

(w terminie do 31.03.2019r.).

Następnie PPIS w Zielonej Górze przeprowadził postępowanie administracyjne w przedmiocie ustalenia odpłatności za czynności kontrolne oraz wydał, po sporządzeniu kalkulacji kosztów, w dniu 29.01.2019r. decyzję w tym zakresie.

Sporządzono metrykę sprawy oraz spis dokumentów w sprawie.

(obiekt o ryzyku wysokim).

W ramach kontroli kompleksowej, po uprzednim zawiadomieniu, przeprowadzono

kontrolę w zakresie „warunków higienicznych pracy” na

w dniach 6-7.09.2016r. Podczas

kontroli stwierdzono nieprawidłowości, podając naruszone przepisy prawne:

- nie udostępniono pracownikom z natryskami, umywalni

- w szatni pracowników szafy odzieżowe są zniszczone, występują ubytki wykładziny podłogowej, pod szafkami brak wykładziny, na suficie i parapecie okiennym złuszczająca się farba,
- w ocenie ryzyka zawodowego dla stanowiska nie uwzględniono narażenia na czynniki biologiczne, zagrożeń związanych z oraz aktualnie stosowanych mieszanin chemicznych,
- nie sporządzono oceny ryzyka zawodowego dla
- nie jest prowadzony na bieżąco rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne zaliczane do 3 i 4 grupy zagrożenia,
- nie umieszczono w widocznym miejscu na znaków ostrzegających przed zagrożeniem biologicznym.

W protokole kontroli, sporządzonym w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, ujęto czas stwierdzenia nieprawidłowości oraz dołączono do niego wypełnione druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/02, F/HP/03 i F/HP/06, o czym poinformowano w protokole.

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzono postępowanie administracyjne w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, wydając w dniu 6.12.2016r. decyzję zobowiązującą zakład do usunięcia ww. nieprawidłowości w terminie do 31.12.2016r. oraz 31.03.2017r.

Następnie PPIS w Zielonej Górze przeprowadził postępowanie administracyjne w przedmiocie ustalenia odpłatności za czynności kontrolne oraz wydał, po sporządzeniu kalkulacji kosztów, w dniu 17.01.2017r. decyzję w tym zakresie.

Podczas przeprowadzonej w dniu 24.02.2017r. kontroli sprawdzającej stwierdzono, że nie wykonano obowiązków dotyczących ocen ryzyka zawodowego oraz rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne zaliczane do 3 i 4 grupy zagrożenia, w związku z czym wydano w dniu 8.03.2017. upomnienie w tym zakresie. Pismem z dnia 20.03.2017r. poinformował o wykonaniu wskazanych obowiązków co potwierdziła kontrola sprawdzająca przeprowadzona w dniu 5.04.2017r. Protokoły kontroli sprawdzających sporządzone były w zakładzie pracy.

Kolejną kontrolę, w ramach kontroli kompleksowej, pracownicy Sekcji przeprowadzili w dniu 27.09.2017r. w zakresie „higieniczno-sanitarnych warunków pracy”

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Do protokołu kontroli, sporządzonego w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, dołączono wypełnione druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/02 i F/HP/03, o czym poinformowano w protokole.

Następną kontrolę, w ramach kontroli kompleksowej, pracownicy Sekcji przeprowadzili w dniach 22.10-16.11.2018r. w zakresie „przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne pracy”.

Kontrolą objęto Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Do protokołu kontroli, sporządzonego w siedzibie PSSE w Zielonej Górze, dołączono wypełnione druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/02, F/HP/03 i F/HP/09, o czym poinformowano w protokole.

Brak w protokole (lub w załączonych dokumentach) szczegółowych informacji m.in. o narażeniu na czynniki szkodliwe (np. biologiczne 4 grupy zagrożenia, rakotwórcze) oraz zagrożeniach powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników zakładu.

Sporządzono metrykę sprawy oraz spis dokumentów w sprawie.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad chemikaliami.

Pod nadzorem PSSE w Zielonej Górze, w zakresie chemikaliów, znajduje się:

- jeden importer substancji chemicznych lub ich mieszanin,
- 8 formulatorów substancji chemicznych lub ich mieszanin,
- 94 dystrybutorów substancji chemicznych lub ich mieszanin,
- 68 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych.

PPIS w Zielonej Górze w 2018r. przeprowadził 165 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wydał 12 decyzji w tym zakresie..

Podczas kontroli przeanalizowano akta następujących zakładów pracy:

Do zakresu działalności firmy należy

W dniu 21.09.2018r. do PSSE w Zielonej Górze wpłynęło pismo Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości w oznakowaniu opakowań produktów wprowadzanych przez firmę do obrotu.

PPIS w Zielonej Górze zawiadomił zakład o zamiarze przeprowadzenia kontroli, którą wykonano w dniu 31.10.2018r. w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu substancji chemicznej, ich mieszanin lub wyrobów.

Podczas kontroli upoważnieni pracownicy dokonali analizy oznakowania i kart charakterystyki mieszanin chemicznych tj.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Z kontroli sporządzono protokół, do którego zostały dołączone druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji Sanitarnej F/HP/10, F/HP/11 i F/HP/12, które są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego, w siedzibie stacji sanitarno-epidemiologicznej w Zielonej Górze.

Podmiot zajmuje się produkcją oraz sprzedażą substancji i ich mieszanin chemicznych pod marką klienta lub własną m.in.:

LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismem z dnia 3.09.2018r. przekazał pismo GIS w Warszawie dotyczące podejrzenia przez niemieckie organy nadzoru naruszenia przez firmę przepisów w zakresie wprowadzania do obrotu na terenie Niemiec dwóch mieszanin chemicznych

Zgłoszenie dotyczyło m.in. wyglądu przypominającego żywność oraz niebezpieczeństwa spożycia produktów przez dzieci.

W związku z powyższym przeprowadzono (bez uprzedniego zawiadomienia) w dniu 6.09.2018r. kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Podczas kontroli upoważnieni pracownicy PPIS w Zielonej Górze dokonali analizy oznakowania opakowań i kart charakterystyki ww. produktów. Stwierdzono, że dokumentacja dotycząca oznakowania produktów wprowadzanych do obrotu na terenie Niemiec jest akceptowana przez stronę niemiecką, nim produkt zostanie wprowadzony do obrotu. Natomiast karty charakterystyk przedmiotowych produktów są sporządzane w języku urzędowym danego państwa (w tym przypadku po niemiecku). Po akceptacji ww. dokumentacji przez stronę niemiecką, strona polska dostarcza przedmiotową dokumentację firmie gdzie jest ona przechowywana. Ponadto stwierdzono, że producent, na wniosek strony niemieckiej, wprowadził dodatkowe oznakowanie słowne i graficzne zawierające m.in. ostrzeżenia związane ze stosowaniem ww. produktów.

Z protokołu kontroli z dnia 6.09.2018r. wynika, że nieprawidłowości nie stwierdzono, o czym poinformowano LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismem z dnia 24.09.2018r.

Zakresem działalności firmy jest

PPIS w Zielonej Górze powiadomił pisemnie podmiot o zamiarze przeprowadzenia kontroli pismem z dnia 24.01.2019r., która została zrealizowana w dniach 05-11.02.2019r. w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotykowych.

Z protokołu kontroli z dnia 11.02.2019r. wynika, że decyzją z dnia 18.01.2016r. firma otrzymała pozwolenie Inspektora do spraw Substancji Chemicznych w Łodzi na sprzedaż nadmanganianu potasu określające miejsce prowadzenia operacji

W wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Do protokołu kontroli zostały dołączone druki wewnętrzne Państwowej Inspekcji F/HP/10 i F/HP/15, które są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego, w siedzibie stacji sanitarno-epidemiologicznej w Zielonej Górze.

W aktach analizowanych spraw znajdują się m.in. spisy spraw, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli oraz potwierdzenia odbioru pism.

Ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych.

W Sekcji Higieny Pracy prowadzone są następujące rejestry: rejestr zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych, rejestr decyzji chorób zawodowych, alfabetyczny rejestr osób, wobec których wydano decyzje w zakresie chorób zawodowych, rejestr zawiadomień o skutkach choroby zawodowej.

W 2017r. wpłynęło do PSSE w Zielonej Górze 46 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, w tym 18 schorzeń u jednej osoby, po dwa schorzenia u dwóch osób, 4 schorzenia u jednej osoby, w pozostałych przypadkach po jednym schorzeniu wymienionym w wykazie chorób zawodowych. Wydano 15 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (4 przewlekłe choroby narządu głosu, 3 choroby skóry, 4 przewlekłe choroby ośrodkowego układu nerwowego, ubytek słuchu, 3 choroby zakaźne w tym: borelioza, WZW typu B i WZW typu C). Wydano 11 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (nowotworu złośliwego, 4 chorób skóry, 3 przewlekłych chorób ośrodkowego układu nerwowego, ubytku słuchu, choroby układu wzrokowego, boreliozy). Wydano 3 decyzje o umorzeniu postępowania. Ponadto sporządzono oceny narażenia zawodowego w zakładach pracy na terenie działania PPIS w Zielonej Górze na wniosek: PPIS w Wałbrzychu (2 przypadki), PPIS w Miechowie (2 przypadki), PPIS w Nowej Soli, PPIS w Żarach, PPIS w Polkowicach, PPIS w Toruniu oraz IMP w Łodzi i WOMP w Gdańsku.

W 2018r. wpłynęło do PSSE w Zielonej Górze 19 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, w tym 4 schorzenia u jednej osoby, dwa schorzenia u jednej osoby, w pozostałych przypadkach po jednym schorzeniu wymienionym w wykazie chorób zawodowych. Wydano 12 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłej choroby narządu głosu, choroby skóry, 2 przewlekłych chorób układu ruchu, 2 przewlekłych chorób ośrodkowego układu nerwowego, ubytku słuchu, zespołu wibracyjnego, 4 chorób zakaźnych - borelioz). Wydano 12 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (astmy oskrzelowej, alergicznego nieżyty nosa, 3 przewlekłych chorób narządu głosu, 2 chorób skóry, 2 przewlekłych chorób układu ruchu, 2 ubytków słuchu, zespołu wibracyjnego). Wydano 4 decyzje o umorzeniu postępowania. Ponadto sporządzono oceny narażenia zawodowego w zakładach pracy na terenie działania PPIS w Zielonej Górze w związku z podejrzeniem chorób zawodowych na wniosek: PPIS w Krośnie Odrzańskim (2 przypadki), PPIS w Siedlcach (2 przypadki), PPIS w Gorzowie Wlkp., PPIS w Nowej Soli, PPIS w Lubinie, PPIS w Świdnicy.

W latach 2017-2018 wniesiono 9 odwołań od decyzji PPIS w Zielonej Górze wydanych w przedmiocie choroby zawodowej, jedno zażalenie na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją PPIS w Zielonej Górze oraz zażalenie na beczynność organu.

Do dnia kontroli nie zakończono aktem administracyjnym 25 postępowań w związku ze zgłoszeniem podejrzenia chorób zawodowych, w tym 17 schorzeń u jednej osoby wymienionych w wykazie chorób zawodowych pod poz. 1, poz. 12, poz. 13, poz. 14, poz. 17.5, poz. 17.6, poz. 17.7, poz. 18.1, poz. 18.5, poz. 19.3, poz. 19.5, poz. 20.2, poz. 20.3, poz. 20.4, poz. 22.3, poz.25, poz. 26 (zgłoszenie z dnia 20.11.2017r. - sprawa na etapie postępowania diagnostyczno-orzeczniczego w IMPiZŚ w Sosnowcu), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 20.1 (zgłoszenie z dnia 27.03.2018r. - sprawa na etapie sporządzania oceny narażenia zawodowego na wniosek WOMP), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 26 (zgłoszenie z dnia 13.11.2017r. – sprawa na etapie przeprowadzonej oceny narażenia zawodowego i oczekiwania na wydanie orzeczenia lekarskiego – pracownik nie zgłasza się na badania lekarskie), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 6 (zgłoszenie z dnia 03.09.2018r. - na etapie postępowania diagnostyczno-orzeczniczego w IMP w Łodzi), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 20.1 (zgłoszenie z dnia 21.09.2018r. - na etapie postępowania diagnostyczno -orzeczniczego w IMP w Łodzi), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 18.1 (zgłoszenie z dnia 09.10.2018r. – na etapie wydawania decyzji), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 15.3 (zgłoszenie z dnia 23.11.2018r. - na etapie wydawania decyzji), podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 20.1 i poz. 18.4 u jednej osoby (zgłoszenie z dnia 29.11.2018r. - na etapie sporządzania oceny narażenia zawodowego na wniosek WOMP). Ponadto organ wznowił jedno postępowanie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 18.1 zakończonej ostateczną decyzją PPIS w Zielonej Górze. Ustalono, że strony postępowania informowane są o przyczynach niezalatwienia spraw w określonych terminach.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

W PSSE w Zielonej Górze nadzór nad środkami zastępczymi jest prowadzony od 2009r. przez Sekcję Higieny Pracy. W zakresach czynności i obowiązków służbowych pracowników Sekcji umieszczono zapisy dotyczące kontroli przestrzegania przepisów w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

PPIS w Zielonej Górze przesyła comiesięczne meldunki z monitoringu działań w zakresie realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Sekcja prowadzi również monitoring zatruc środkami zastępczymi. Raporty przekazywane są na bieżąco z chwilą otrzymania zgłoszenia od podmiotu leczniczego oraz zbiorczo pierwszego i piętnastego dnia miesiąca do LPWIS w Gorzowie Wlkp., np. pismem z dnia 2.08.2018r. zgłoszono podejrzenie zatrucia dopalaczami z dnia 01.08.2018r., które do PSSE w Zielonej Górze dnia 1.08.2018r. przesłał Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze.

W 2017 roku zgłoszono 2 przypadki podejrzeń zatruc dopalaczami, natomiast w 2018r. 18 przypadków oraz 1 zgon w wyniku spożycia amfetaminy. W piśmie z dnia 21.08.2018 r., skierowanym do Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital w Sulechowie i Zielonogórskiego Zakładu Usług Miejskich w Zielonej Górze, PPIS w Zielonej Górze poinformował o obowiązku zgłaszania zatruc środkami zastępczymi lub NSP albo podejrzenia wystąpienia takich zatruc lub zgonów, których przyczyną mogło być lub było zatrucie środkiem zastępczym lub NSP w terminie 48 godzin od wystąpienia lub podejrzenia zatrucia.

Proces utylizacji produktów zatrzymanych w 2010r. został przez PPIS w Zielonej Górze zakończony, a wszystkie produkty zniszczone.

Do obsługi Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD) uprawnionych jest dwóch pracowników. Na dzień kontroli zamieszczonych w nim było 31 spraw dotyczących postępowań w zakresie środków zastępczych (postępowania od 2014r. do 2018r.). W module zatruc na bieżąco wprowadzone są również podejrzenia zatruc i zgonów. Na dzień kontroli umieszczono jeden przypadek zgonu po zażyciu amfetaminy, dotyczący kobiety w wieku lat 20. W systemie zamieszczane są jedynie wydane decyzje.

W 2018r., podczas ogólnopolskiej akcji kontrolnej przeprowadzanej na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego w dniu 22.06., pracownicy PSSE w Zielonej Górze wraz z funkcjonariuszami wydziału ds. narkotyków Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze dokonali wspólnie kontroli dwóch podmiotów podejrzanych o wprowadzanie do obrotu środków zastępczych lub NSP. Kontrole nie potwierdziły ich wprowadzania.

W 2017r. PPIS w Zielonej Górze wydał 6 decyzji dotyczących przepadku i zniszczenia na rzecz Skarbu Państwa środków zastępczych lub NSP, natomiast w 2018r. - 23 decyzje.

W większości przypadków do PSSE wpływały sprawy przekazywane przez organy Policji w Zielonej Górze lub Sulechowie.

Podczas kontroli przeanalizowano postępowanie administracyjne dotyczące wniosku, z którym dnia 4.05.2018r. do PPIS w Zielonej Górze zwróciła się Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze, o wydanie na podstawie art. 44 c ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczenia o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczenia suszu roślinnego o wadze 0,069 g netto. W uzasadnieniu wniosku organ podał, że przy nieletnim M.W. zabezpieczono substancję, co do której istniało podejrzenie, że jest to środek odurzający. Według opinii biegłego materiał poddany badaniu to rozdrobnione ziele konopi, przy czym nie można stwierdzić, czy jest to ziele konopi włóknistych czy też innych niż włókniste. Dochodzenie w przedmiotowej sprawie zostało umorzone wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu (art. 17 § 1 pkt 1 kpk). Sąd Rejonowy w Zielonej Górze Wydział III Rodzinny i Nieletnich wydał postanowienie o przepadku przedmiotowej substancji na rzecz Skarbu Państwa poprzez jego zniszczenie. W związku z otrzymanym wnioskiem, PPIS w Zielonej Górze, pismem z dnia 11.06.2018r. zawiadomił M.W. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczenia produktu zabezpieczonego w dniu 08.04.2012r. przez przedstawicieli KMP w Zielonej Górze oraz powiadomił o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania i wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także poinformował o możliwości zapoznania się z materiałami zebranymi w sprawie. Dnia 2.08.2018r. PPIS w Zielonej Górze wydał w sprawie decyzję orzekającą o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa, zabezpieczonego i nie zużytego do badań środka zastępczego – rozdrobnionego suszu roślinnego zawierającego w swym składzie tetrahydrokannabinol –THC oraz inne kannabinoidy o łącznej masie 0,069 g. Sprawę zakończono zniszczeniem przedmiotowego produktu w Spalarni SPZOZ w Nowej Soli w obecności 4 świadków (protokół zniszczenia środków zastępczych z dnia 11.01.2019r.). Pismem z dnia 15.01.2019r. PPIS w Zielonej Górze poinformował KMP w Zielonej Górze Wydział d/w z Przystępczością Narkotykową o zniszczeniu przedmiotowego produktu.

Dokonano również analizy postępowania administracyjnego w sprawie wniosku z dnia 2.07.2018r. Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze Dział III Dochodzeniowy o orzeczenie przepadku dowodu rzeczowego. Sprawa dotyczyła posiadania przez osadzoną A.S. na terenie Zakładu Karnego w Krzywańcu woreczka foliowego z zawartością krystalicznej substancji koloru białego o wadze 0,60 g brutto, co do której zachodziło podejrzenie, iż stanowi substancję zakazaną. W wyniku badań stwierdzono w przedmiotowej substancji zawartość 3-MEC, 4-CMC oraz 4-EEC - substancji z grupy pochodnych katynonu, które można uznać za środek zastępczy. PPIS w Zielonej Górze, pismem z dnia

20.08.2018r. kierowanym na adres Zakładu Karnego, zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie przypadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczenia produktu zabezpieczonego w dniu 16.10.2015r. przez przedstawicieli KMP w Zielonej Górze oraz powiadomił o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania i wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także poinformował o możliwości zapoznania się z materiałami zebranymi w sprawie. Zawiadomienie zostało zwrócone nadawcy z adnotacją, że osadzona została zwolniona (na kopercie napisano adres przebywania A.S.). W związku z powyższym dnia 10.09.2018r. na podany adres powtórnie przesłano ww. zawiadomienie, które strona postępowania odebrała dnia 14.09.2018r. Następnie dnia 22.10.2018r. PPIS w Zielonej Górze wydał decyzję orzekającą o przypadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu zabezpieczonej i nie zużytej do badań substancji zawierającej w swym składzie środek zastępczy.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

W odniesieniu do ostatniej kontroli kompleksowej w zakresie pionu higieny pracy, przeprowadzonej w 2016r., stwierdzono poprawę, w szczególności dotyczącą stopnia realizacji harmonogramu kontroli oraz zachowania obowiązujących terminów w prowadzonych postępowaniach administracyjnych.

Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

Kontrola została poprzedzona zawiadomieniem przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, zgodnie z art. 49 ustawy z 6 marca 2018r. Prawo Przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 646 z późn. zm.). Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadali upoważnienie jednorazowe do kontroli wskazanego zakładu, imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz dokonali wpisu w książce kontroli. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzono na właściwych drukach. Czynności kontrolne wykonano w sposób wnikliwy i rzetelny. Pracownicy wykazali się dobrą znajomością zagadnień higieny pracy, zaangażowaniem i starannością. Kontrola przeprowadzona została zgodnie z procedurami, protokół spisany został na właściwym formularzu.

W protokole kontroli zapisów dokonano z zachowaniem prawdziwości i zwięzłości jednak z brakiem spójności z wypełnionym formularzem F/HP/08. Pracownik w formularzu F/HP/08, w punktach 6 i 7 dotyczących programu działań organizacyjno-technicznych zaznaczył, że pracodawca sporządził i wprowadził w życie program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz zaznaczył jakie elementy zostały w nim uwzględnione, pomimo że (jak wynika z sekcji II.11 protokołu: *Dokumenty oceniane w trakcie kontroli*) program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas nie został wymieniony jako dokument oceniany podczas kontroli.

Szczegółowe zagadnienia oceniane podczas kontroli zostały opisane w protokole. W wersji papierowej wypełniono formularze nr F/HP/01, F/HP/02, F/HP/08, F/HP/09 - druki stosowane do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wypełnione formularze są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego, o czym kontrolowany został poinformowany w protokole kontroli.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad zakładami pracy i chemikaliami.

Podczas kontroli stwierdzono, że roczne harmonogramy kontroli za lata 2017-2019 zostały sporządzone zgodnie z wytycznymi LPWIS w Gorzowie Wlkp., z uwzględnieniem przeprowadzonej oceny ryzyka. Potwierdzono wysoki poziom realizacji zaplanowanych kontroli zakładów pracy (95%).

W wyniku analizy akt stwierdzono, że przestrzegany był ustawowy obowiązek powiadamiania właścicieli zakładów pracy o zamiarze przeprowadzenia kontroli (przesyłano zawiadomienia za potwierdzeniem

odbioru). Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadali imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy.

Czynności kontrolne przeprowadzane były w sposób rzetelny w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Pracownicy wykazują bardzo dobrą znajomość zagadnień higieny pracy oraz zaangażowanie. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzano na właściwych drukach, z reguły w siedzibie PSSE w Zielonej Górze. Należy zauważyć, że praktyka niesporządzania protokołu na miejscu w dniu kontroli przedłuża postępowanie i może stwarzać szereg utrudnień w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli np. niepodpisania protokołu przez kontrolowanego, co wiąże się z przedłużającym się postępowaniem. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. ponownie wskazuje, iż „jeden egzemplarz protokołu należy przekazać kontrolowanemu bezpośrednio po zakończeniu kontroli lub przesłać kontrolowanemu, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub umożliwić odbiór osobisty” - zgodnie z Procedurą Techniczną z 2016r. Głównego Inspektora Sanitarnego „Sposób wykonywania kontroli w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń”. W ocenie Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. sporządzanie protokołu winno odbywać się w miejscu kontroli, jedynie w wyjątkowych sytuacjach przewidzianych w procedurach, dopuszczalne jest sporządzenie protokołu poza miejscem kontroli.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podawano przepisy prawne, które zostały naruszone. Do oceny szczegółowych zagadnień podczas kontroli w wersji papierowej stosowano wewnętrzne formularze Państwowej Inspekcji Sanitarnej, o czym kontrolowany był informowany w protokole kontroli. W analizowanych protokołach kontroli (lub w załączonych dokumentach) brak jest szczegółowych zapisów dotyczących m.in. stosowanych środków ochrony indywidualnej i ich prawidłowego doboru, narażenia na czynniki szkodliwe oraz zagrożeń powodowanych przez stosowane substancje i mieszaniny chemiczne, co ma szczególne znaczenie podczas prowadzenia ewentualnych postępowań w sprawach chorób zawodowych pracowników.

Po stwierdzeniu nieprawidłowości wysyłano do strony, za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego zgodnie z art. 61 § 4 kpa oraz zawiadomienia informujące o możliwości wypowiedzenia się strony co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (zapewnienie czynnego udziału w postępowaniu) zgodnie z art. 10 § 1 kpa. Następnie wydawano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli. W przypadku decyzji z dnia 16.10.2018r. nie ujęto wskazanej w protokole nieprawidłowości dotyczącej braku kart badań i pomiarów. Ponadto, w przypadku decyzji z dnia 23.08.2017r. i 27.12.2018r. nakładających obowiązek m.in. wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy w zakładzie nie wskazano konkretnych związków chemicznych, dla których te badania należy wykonać. Dodatkowo decyzja z dnia 30.10.2018r. została wydana po upływie terminu przewidzianego w art. 35 § 3 Kpa.

W zakresie postępowania dotyczącego opłaty za przeprowadzenie czynności kontrolnych wysyłano do strony zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz zawiadomienia umożliwiające stronie czynny udział w postępowaniu zgodnie z art. 10 § 1 kpa. Następnie sporządzano kalkulację wewnętrzną, na podstawie której wydawano decyzje ustalające opłatę i obowiązek jej uiszczenia. Decyzje zawierały niezbędne elementy m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne.

Po upływie terminów wykonania nałożonych obowiązków przeprowadzano kontrole sprawdzające ich wykonanie.

Do akt sprawy sporządzono metryki spraw i spisy dokumentów oraz dołączono załączniki w postaci m.in.: wyników badań i pomiarów. Sprawozdania do WSSE nadsyłane są we wskazanych terminach. Zadania problemowe realizowane są terminowo.

Ocena prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych.

Przeanalizowano akta w sprawie:

- w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 18.2 obowiązującego wykazu chorób zawodowych – zakończonego ostateczną decyzją z dnia 13.11.2018r. o stwierdzeniu ww. choroby zawodowej;
- w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej wymienionej pod poz. 26 obowiązującego wykazu chorób zawodowych, zakończonego ostateczną decyzją z dnia 05.05.2017r. o umorzeniu postępowania administracyjnego.

Postępowanie w sprawie zakończone stwierdzeniem choroby zawodowej wymienionej pod poz. 18.2 wykazu chorób zawodowych zostało przeprowadzone zgodnie z trybem określonym w obowiązujących przepisach w sprawach chorób zawodowych i sposobu dokumentowania chorób zawodowych. Decyzje wydano na podstawie materiału dowodowego, w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim wydanych przez uprawnioną jednostkę orzeczniczą oraz formularzu oceny narażenia zawodowego pracownika. Dochodzenie epidemiologiczne przeprowadzono wnikliwie. Stronom postępowania umożliwiono czynny udział w postępowaniu. Strony zostały poinformowane o przyczynie nie załatwienia sprawy w terminie ustawowym oraz o prawie wniesienia ponaglenia do organu wyższego stopnia. Decyzja została wydana po upływie wyznaczonego terminu w myśl art. 36 Kpa. Ponaglenia strony nie wnosily jak również nie odwołały się od decyzji. Sporządzono kartę stwierdzenia choroby zawodowej, która została wysłana do Centralnego Rejestru chorób zawodowych IMP w Łodzi. Zwrócono uwagę, że w pkt 10 karty stwierdzenia choroby zawodowej wymieniono substancje chemiczne i ich mieszaniny o działaniu uczulającym lecz pominięto czynniki o działaniu drażniącym, które ujęto w karcie narażenia zawodowego, orzeczeniu lekarskim i uzasadnieniu decyzji. Uchybienie to nie ma wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy. Decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne i stosowne pouczenie. Osoba prowadząca postępowania w przedmiocie chorób zawodowych posiada upoważnienie do przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzonymi sprawami i rejestrami.

Ponadto ustalono, że PPIS w Zielonej Górze wszczął postępowanie administracyjne w sprawie podejrzenia choroby zawodowej wymienionej w wykazie pod poz. 26 po otrzymaniu zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej, dokonanego przez DWOMP we Wrocławiu. Decyzja z dnia 05.05.2017r. o umorzeniu postępowania została wydana po otrzymaniu informacji (pismo z dnia 03.04.2017r.), że postępowanie w niniejszej sprawie jest już prowadzone przez PPIS w Nowej Soli, właściwego terenowo organu ze względu na miejsce wykonywania pracy. W tym przypadku umorzenie postępowania było uzasadnione. Decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne i stosowne pouczenie. Strony nie wniosły odwołania.

Dokumenty w aktach poukładane są chronologicznie, trwale połączone. Metryki sprawy prowadzone są w formie elektronicznej.

Ocena prawidłowości prowadzenia nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Miesięczne meldunki dotyczące monitoringu działań w zakresie realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych przesyłane są do WSSE w formacie pdf. Monitoring zatruć środkami zastępczymi i NSP prowadzony jest prawidłowo.

Proces utylizacji produktów zatrzymanych w 2010r. został przez PPIS w Zielonej Górze zakończony, a wszystkie produkty zniszczone.

System Monitorowania Informacji o Dopalaczach prowadzony jest prawidłowo.

W przypadku decyzji dotyczącej A.S. organ przeprowadził postępowanie wydając decyzję orzekającą o przepadku i zniszczeniu przedmiotowych dowodów rzeczowych przyjmując za wszczęcie postępowania wniosek prokuratora o orzeczenie przepadku i zniszczenia dowodów rzeczowych w sprawie.

W przypadku sprawy dotyczącej M.W. organ wydał decyzję orzekającą o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa w sytuacji, gdy wcześniej takiego rozstrzygnięcia, wydając postanowienie w tym zakresie, dokonał Sąd Rejonowy w Zielonej Górze Wydział III Rodzinny i Nieletnich. Skoro Sąd wydał postanowienie w sprawie przepadku i zniszczenia zatrzymanej substancji, organ nie powinien podejmować rozstrzygnięcia w tej samej sprawie.

6. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Brak ujęcia nieprawidłowości stwierdzonej podczas kontroli w decyzji nakładającej obowiązki. Skutkiem takiego działania jest pozostawienie w środowisku pracy uchybień mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo i higienę wykonywanej pracy.
2. Brak należytej analizy posiadanej dokumentacji spowodował wydanie decyzji nr 1166/NSHP/18 z dnia 02.08.2018r. orzekającej przepadek i zniszczenie zabezpieczonego przez funkcjonariuszy Policji produktu w sytuacji, gdy w tym zakresie zapadło wcześniej prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego.
3. Brak wskazania konkretnych substancji chemicznych w decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w zakresie związków chemicznych. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości może być utrudniona weryfikacja wykonania nałożonego obowiązku w sytuacji, gdy pracodawca przeprowadzi wskazane badania ale tylko dla wybranych przez siebie substancji, bez uwzględnienia substancji mogących stwarzać zagrożenie zdrowotne w środowisku pracy. Należy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166) pracodawca ma obowiązek wskazania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, dla których wykonuje się badania i pomiary, po przeprowadzeniu rozpoznania źródeł ich emisji oraz warunków wykonywania pracy, które mają wpływ na poziom stężeń lub natężeń tych czynników lub na poziom narażenia na oddziaływanie tych czynników. Ww. badania i pomiary należy wykonać nie później niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności. W przypadku, gdy pracodawca uchybi ww. przepisom to zadaniem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest wskazanie, na podstawie posiadanej wiedzy i doświadczenia, czynników, dla których konieczne jest ustalenie ich stężenia na stanowiskach pracy. Ponadto, nałożony obowiązek powinien wskazywać w sposób nie budzący wątpliwości i nie dający pola do interpretacji czynności, które pracodawca zobowiązany jest wykonać.
4. Decyzja nakładająca obowiązki została wydana po upływie terminu określonego w art. 35 Kpa. Przyczyną takiego działania jest niezachowanie należytej staranności podczas prowadzenia postępowania. Wydanie decyzji po upływie terminów określonych w art. 35 Kpa może skutkować złożeniem przez stronę ponaglenia lub zażalenia na bezczynność lub przewlekłość postępowania do organu wyższego stopnia oraz poniesieniem przez pracownika organu administracji publicznej odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa.
5. Informacje dotyczące programu działań organizacyjno-technicznych ujęte w załączniku F/HP/08, do protokołu kontroli nr NS.HP.27/2019 z dnia 6.03.2019r. nie są spójne z treścią protokołu. W załączniku F/HP/08 opisano szczegółowo zawartość programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, natomiast wśród dokumentów

ocenianych w trakcie kontroli (sekcja II.11 protokołu) nie został on wymieniony jako źródło pozyskanych informacji. Zgodnie z Procedurą Techniczną PT/01 „Sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń”, wprowadzoną Zarządzeniem nr 45/16 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 14.03.2016r., zapisów w protokołach dokonuje się z zachowaniem zasady rzetelności i należytej staranności, ściśle według poszczególnych punktów wzoru protokołu kontroli.

7. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Podjąć działania w celu wyegzekwowania prowadzenia przez _____ kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
2. Wnikliwie analizować treści dokumentacji w rozpatrywanych sprawach, w szczególności zwracając uwagę na wydane wcześniej akty prawne i wyroki sądów.
3. Wskazywać substancje chemiczne w decyzjach nakładających obowiązek przeprowadzenia badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w zakresie związków chemicznych.
4. Decyzje administracyjne wydawać w terminach określonych w art. 35 Kpa lub zawiadamiać strony postępowania o niezalądzeniu sprawy w terminie podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
5. Zapisów w protokołach kontroli i załączonych formularzach dokonywać z zachowaniem dokładności, w tym precyzyjnie opisywać stwierdzone fakty oraz analizowane dokumenty.

8. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 31.08.2019r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Zielonej Górze, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

KIEROWNIK
ODDZIAŁU NADZORU PRACY
mgr inż. Robert Michna

.....
(data, podpis i pieczęć Kierownika
komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK
Działu Nadzoru Sanitarnego
26.06.19
(data, podpis Kierownika
mgr inż. Jolanta Musiała
do spraw kontroli)

26.06.19
LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
w Gorzoyla Wlkp.
(data, podpis i pieczęć LPWIS)
mgr inż. Jolanta Musiała
specjalista epidemiolog